

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravníštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

5265 gld. prihranjenih.

Kedar so se še od takrat, ko je narodna stranka zopet stopila na volilno bojišče, približevale dopolnjevalne volitve za mestni zastop ljubljanski, vedno je ona stranka, o katerej vsi vemo, da jej je glavni smoter ponemčevanje in česar tudi sicer sama ne taji, volilcem ljubljanskim zatrjevala, da volitve v mestni zastop ljubljanski nijmajo političnega, pač pa eminentno gospodarsk pomen. V raznih varijacijah pisala sta o tem v onem journalističnem izrodku, ki ga je zapadla dvomljiva čast imenovati se organom kranjske ustavoverne stranke, ter po ostalih na Dunaji in v Gradcu izhajajočih slavofobnih listih Dežman in dr. Schrey, katerim sta na pomoč priskočila včasih tudi journalistična knapa Sima in Kanschegg. In ko so gospoda nemškutarji sprevideali, da so njihovim duševnim plodom pristopni listi pri večini ljubljanskih volilcev izgubili popolnem vse zaupanje, tedaj so izdali „zeleno brošuro“, v kateri so z jako ginljivimi besedami popisovali, kako dobri gospodarji so in v kako nevarnost bi prišle mestne finance, ko bi se njihova uprava vendar le imela izročiti narodni stranki.

Česar ti gospodje menda niso pričakovali, to se je vendar zgodilo; zavedno meščanstvo ljubljansko poklicalo je k mestni upravi narodne moze.

Ko bi tedaj bilo res, kar je nemškutarska gospoda ljubljanska vedno trdila, moralo bi bilo mesto ljubljansko uže doživeti popolen finančen krah, ali se mu pa uže jako približati, kajti ta narodna večina, katerej je na čelu naroden župan, upravlja uže z mestnim premoženjem celih sedem mesecev.

A nič kaj tacega se nij zgodilo, temveč ravno ta narodna večina, katerej g. Dežman o vsakej priliki s posebno škodoželjnostjo očita ono unesrečeno podjetje, čegar neuspeh je zakrivila nespretnost in neizkušenost jednega jednega človeka, zamogla je v včerajšnji seji konstatirati: da se je letos, posebno od onega časa sem, odkar uraduje

narodni župan gospod Peter Grasselli, v primeri z vlanjanskim letom do 1. novembra pri jedinih tedenskih izkazih prihranilo mestnej blagajnici 5265 gld. In ko je poročevalec narodne večine v javni seji konstatiral, da je bilo prejšnje leto, tedaj pod vladno „predestiniranih dobrih gospodarjev“, ravno pri teh tedenskih izkazih gospodarstvo z mestnim premoženjem jako lahkomišljeno, tedaj je gospoda nemškutarska to sporočilo morala molče vzeti na znanje in nij se proti temu mogel oglasiti niti g. Dežman, ki je sicer — in največkrat čisto po nepotrebnem — jako zgovoren odbornik.

Obmolčali so tedaj. — In s tem so se obso-dili. Oni volilci ljubljanski pa, ki so o letošnjih volitvah še verjeli v gospodarsko nezmotljivost nemškutarskih korifej, spoznali bodo sedaj, pri čem da so in kak humbug je bilo vse zatrjevanje o dobrem gospodarstvu nemškutarske večine v mestnem zboru ljubljanskem. Mogoče, da pride sedanja narodna večina v priliko, spregovoriti še kaj več o nemškutarskej upravi mestnega premoženja; a za sedaj mora uže biti ponosna na to, da je v tako kratkem času prihranila mestu — 5265 goldinarjev.

X.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 27. novembra.

Grof Taaffe in dr. Smolka konferirala sta te dni o poslovanji prihodnjega **državnega zbora**. Kot glavni predmeti obravnavam zaznamenovali so se: prememba obrtne postave, revizija obravnave v tiskovnih pravdah, ustanovitev zdravniških kamor, predloga o pemsko-moravski transversalni železnici, predlog umrlega dr. Fuxa gledé preustrojenja hranilnic. — V gosposkej zbornici so še od prej v obravnavi: novela šolske postave in postavni načrti gledé obrambe upnikov pred sleparenjem v konkursih in glede dokazovanja smrti in nje izrek. — Kot članovi novega Coronini-jevega kluba imenujejo se sledeči državni poslanci: Vojnović, Croy,

Schwegel, Kochanowski, Styrza, Berchtold, Dubsky, Loudon, Vetter, Obraschai, Kowalski, Kulaczkowski, Ozarkiewicz, Bertolini, Ciani, Franceschi, Lazzarini, Vidulich, Pajer, Wittmann, Burgstaller in Vucetich.

V petek bila je konečna seja **centralnega komisijona** za urejenje zemljiščenega davka, katera je imela temu važnemu in težavnemu poslu primeren slovesen značaj. Predsedujoči finančni minister izrekel je po končanem dnevnem redu centralnemu komisijonu v imenu vlade toplo zahvalo za njegovo patrijotično delovanje ter je z nekakim zadostjem kazal na dovršeno ogromno delo, katero je srečno ognilo se tolikim nevarnostim in katero je fakijska opozicija tako strastno napadala. Glavni poročevalec dr. pl. Rziha, poudarjal je, dasi sicer nasprotnik sedanjemu sistemu, hvalevredno, pošteno prizadevanje in podporo vladino ter se še posebej zahvalil načelniku zemljišno-davčnega oddelka, dvornemu svetniku Mayer-ju, katerega je hotela levica v onej pomnje vredni ponočnej seji državnega zbora v svojej strasti skoraj raztrgati. In tako se je v lepej harmoniji ločil ta velevažni odbor od svojega poprišča.

Škoda, ki jo je prouzročila povodenj na **Koroškem** znaša v okraji Spital: meseca septembra 389.000 gld., oktobra 418.000 gld.; v okraji Hermagor: 174.440 gold. in 420.560 gold.; v okraji beljaškem: 236.900 gld. in 254.400 gld.; v celovškem: 51.630 gld. in 91.700 gld.; velikovškem: 22.870 gld. in 30.600 gld.; v okraji Volčje: 9560 gold. in 14.400 gold. Tedaj znaša celaj Koroškej meseca septembra prouzročena škoda 884.400 gld. in meseca oktobra 1.230.200 gld. torej vsa škoda vkup 2.114.600 gld. Razen cesarjevega daru 30.000 gold. nabralo se je dosle za Koroško 113.479 gld.

Vnanje države.

V **Črnejgori** so, kakor piše „Agramer Zeitung“, jako bojovitega duha; govori se celo o zasedenji Albanije. Albanski vodje da so se zbrali v Tusi in posvetovali, kako bi odstranili naval Črnogorcev; sklenili so baje oborožiti vse Albance ter se do zadnje srage boriti za svoj obstanek.

Na **Ruskem** se širijo po vseučiliščih dijaški neredi. V Charkowu insultiral je judovski dijak očitno na ulici neko žensko ter je bil zato razlegiran. Njegovi židovski tovarši potegovali so se

LISTEK.

Natalija.

(Poslovenila Janja Miklavčič.)

X.

(Dalje.)

Gospa Ten Berghe stala je v prvej vrsti, za njo pa Lujiza tako, da so jo vrata na pol zakrivala. — Bila je krasna vrsta svatov. V svili šopirile so se dame ponosne postave, ponosnih očij — gospode pa so krasili vitežki redi. —

„Poznate-li gospé in gospode?“ vpraša baroninja.

„Ne,“ odmaje Lujiza.

„Glejte onega gospoda v krasnej uniformi, gotovo je ženin!“

Lujiza nij ničesar odgovorila; nje pogled bil je obrnjen le v gospoda, ki je vodil nevesto in za katerega jo je povprašala baroninja. Bila je vitka postava s plemenitim a temnim strogim obličjem. Ne-

hoté potegne Lujiza temnozeleni pajčolan nižje na obraz in poklekne v strahu, da bi je ne zapazil.

„Ali boste pa pač kaj videli? Komu hranite prostora?“ opominja prijazna baroninja. „Ali še koga pričakujejo, ker ne prično?“

Gospod v krasnej uniformi stal je pred blazino sredi cerkve. Pop govoril je sedaj s tem, sedaj z onim in navzočni šepetali so mej seboj, kakor da bi je obred malo zanimal. In zopet pridrdral je voz in družba bila je polnobrajna. —

Obred se je pričel. Nevestin obraz je čez in čez zakrivalo dolgo prestralo, segajoče do tal — tako da je Lujiza nij mogla spoznati. Trije gospodje stali so okolu nje, da je bilo tudi težko uginiti, kateri je ženin.

Lujiza je mej tem trepetala v strahu in grozi; srce jej je bilo, ko bi hotelo počiti, roki in nogi sta jej odrekovali. Nikdar naj bi onega trenutka ne pozabila.

„Ne, Lujiza zmotili sva se,“ šepetala je baroninja; „tam-le je ženin, oni gospod z rudečkasto

brado, oni-le, pa je brat ali strijc. Čakali so one ponosne gospe — gotovo mater nevestino.“

Nekako olajšana ozrla se je Lujiza po nevesti, zagledala je nje obraz: rosno je bilo nežno lice — so-li bile srage radosti — ali tuge? —

„Kaj vam je Lujiza, da ste tako prepali?“

„O nič, nič, milostna gospa, godba, godba me je tako prevzela!“

„Da, da, krasno! Ali niste trudni?“

„Da, zelo sem trudna, milostljiva gospa.“

„Nij čuda! Dobro, da sva našli „deutario“!“

Gospa Ten Berghe sledila je ceremonijam z veliko pozornostjo, katere bi pač vzbujale večje spoštovanje, ako bi vsi navzočni, ne iznimši niti popa, ne bili tako očito kazali, da jim ves obred nij drugega nego prazne fraze. Dame so se pač pri nekaterih besedah, ki jih je izgovarjal pop, prekrizale — a vse to tako postransko. In gospodje? — Ti so se dolgočasno naslanjali ob stebre in leno zijali okrog sebe.

Osobito pa je obred predolgo trajal onemu Rusu v vojaškej uniformi. Vedno se je oziral in

zanj, ruski dijaki pa so priznali kazen za pravično. — V Kazanu napadel je neki medicinar rektorja Fissow-a v šolske dvorani. Iz tega so potem nastali taki nemiri, da je moralo vojaštvo v pomoč priti in se je vseučilišče zaprlo. — Na vseučilišču v Petrogradu je tudi že jelo vreti in morala sta posredovati policija in vojaštvo. V torek krožili so mej dijaki hektografirani pozivi k dijaškemu shodu. Ko se je o tem zvedelo, nastavilo se je v obližji vseučilišča veliko število žandarmov in policistov. Ko so se pričela predavanja, zahtevali so dijaki, da se jim odkaže velika dvorana za zborovanje in ko se jim to ne dovoli, hoteli so siloma vrata ulomiti. Mej tem vpitjem in ropotom zbrala se je na dvorišču policija in je zaprla vse nemirneže. — V kratkem se po naredbi sedanjega cara v ruske vojske upeljala nova uniforma v slogu staroruske narodne nošnje. Častniki niso z njo nič kaj zadovoljni, ker jim bode napravila mnogo stroškov; vsi častniki pawlogradskega husarskega polka predali so baje svoje odstavke.

„Republique Française“ govori o rovanji in pojavih francoskih royalistov, katerim je začel zadnje čase zopet greben rasti. Rečeni list pravi glede poskusov, pridobiti si vojsko na svojo stran, da ona legitimistom gotovo ne pojde na limanice. Sicer pa se tem naporom ne pripisuje mnogo pomena in važnosti. Omogočila jih je le prejšnja slaba vlada, dvoumno obnašanje magistrature in pa razdvojenje republikanske stranke. Liberalizem sedanje vlade pa ne bode šel tako daleč, da bi prišla v nevarnost republika. Legitimisti so zamudili svojo lepo priliko 1. 1873. in tudi letošnje poletje. — „France“ poroča o nekem skrivnem shodu v stanovanju Gambette, kjer bi se bilo dogovarjalo o nasledku presidentovem; Grévy čuti se namreč jako slabega in nij nemogoče, da odstopi od predsedništva. Ako bi Gambetta ne mogel uspešno kandidirati, spoznal se je za to mesto potreben kak general, najbrž prejšnji vojni minister pod Gambetto, general Campeon.

Lord Dufferin nasvetoval je egiptskemu khediveju, da naj se požuri ustanoviti svojo žandarmerijo, da se more potem jeden del angleške vojske vrniti domov. — Obravnavava vojnega sode se je odložila, dokler angleška vlada ne izreče svojega mnenja.

Dopisi.

V Rudolfovem 25. novembra. [Izv. dop.] 16. t. m. napravili so narodni Novomeščani svojemu novo izvoljenemu gospodu županu Kmetiču v čitalnični dvorani slovesen banket. Zbralo se je blizu 60 oseb obeh narodnostij. Da se je mnogo napivalo, je razumljivo in napitnice bile so vse slovenske. Gospod okrajni glavar Ekel napil je županu; župan pak našemu preblagorodnemu gospodu deželnemu predsedniku Winklerju. Napivali so potem še gospodje: dr. Poznik, Vertačič, deželne sodnije svetovalec gospod Loger in potem deželne sodnije svetovalec gospod Pleško. Z jedno besedo bilo je jako živahno in veselo.

Dne 19. t. m. napravila je naša Čitalnica petje, tombolo in ples na korist po vodi poškodovanim Tirolcem in Korošcem. Naši pevci skazali so se ta večer jako dobro, burno so bili pohvaljeni. Gospodom: Janezu Mehora, Virantu, Česniku itd.

parkrati je njegovo oko bliskovo hitro prešinilo tropo gledalcev — a Lujiza bila je predobro skrita, da bi jo videl. Po blagoslovljenji dal je pop zaročencema piti iz skupne čaše življenja, katero morata odsihdod skupaj prazniti, bodisi v veselji, ali tugi.

Potem sledil je prevod okoli kapelice. Na čelu stopal je pevec, križ v roki držé, potem sledil je pop s svojim spremstvom in zaročenca, nad katerih glavama so bližnji sorodniki držali srebrne krone. — Trikrat vrnil se je sprevod mimo Lujize in gospe baroninje. Lujiza je vstala, ker mislila se je dosti prikrito za visoko gospo — a častnik, ki je delj časa težko krono držal nad nevestino glavo, nij jenjal pogledovati po navzočih.

V hipu zadene njegovo oko na Lujizo, oči se mu zablesté in malo, da nij pala težka krona na nevestino glavo. Omahnila mu je roka a v hipu priiskoči nekdo in jo obdrži, sicer bi se bilo kaj zgodilo. S ponosnim pogledom zavrnil ga je zapovedujoče in potem je, ne oziraje se več po občinstvu, držal krono, da je bil sprevod končan.

Obred bil je pri kraju, a častnik se je zopet

moramo priznati za njihovi trud vso čast. Želimo gospodom pevcem, da bi se petja krepko poprijeli in s slovenskim petjem prebudili letargijo novomeških narodnjakov. Mladina! vaša je prihodnost — tedaj hej rojaki — na noge!

Iz Ptujja 23. novembra. [Izv. dop.] Narodna društva, osobito pri nas na spodnjem Štajerskem so neobhodno potrebna, kajti s tem se oživlja narodna zavest ter se pospešuje tu vsestranska omika in blagost. Vsakateri zaveden Slovenec bi moral biti tega ali onega ali tudi več narodnih društev član, kedor pa misli — in tacih se še nekaj nahaja — da so národna društva odveč, ta se svoje narodnosti ne zaveda. Žalibog, da smo Slovenci v vse tuje preveč zaljubljeni, svojemu pa hrbet obračamo. Tudi pri nas se tuje preveč ljubi in tudi gmotno krepko podpira. O tem pisati, zdi se mi neumestno, a umestno zdi se mi, ako se uže tuje podpira, da se domače ne zanemarje. Naša Čitalnica, oziroma nje odbor, se gotovo trudi, da vztreza željam č. članov, kajti od tega časa sem, odkar imamo svoj pevski zbor, daje veselice, kakoršnih pogreša marsikatera Čitalnica. Tudi 3. decembra t. l. napravi svečanost v svojih prostorih v „narodnem domu“ v spomin dra. Franca Preširna z naslednjim sporedom: 1. Schubert: ouvertura k „Rosamundi“ čveteroročna igra na glasovira z gosli in celom. 2. Pozdrav. Zbor od Nedveda. 3. Deklamacija. 4. Roža. Mešan zbor od B. Ipavca. 5. Nezakonska mati. Zbor z bariton solom. 6. Rosini: ouvertura „Ohtello“, čveteroročna igra na glasoviru. 7. Moji rožici. Čveterospjev od Nedveda. 8. Elegija Ernstova, gosli z spremljevanjem glasovira. 9. Byvali Čehove. Zbor od J. Škraupa. 10. Jadransko morje. Zbor od F. Hajdrih-a. Začetek točno ob 8 uri zvečer. — Spored je tedaj jako bogat in krasen. Ta večer nastopi v naši Čitalnici prvikrat mešan zbor. Nij li to čuda: v mestu, katero naši nasprotniki za se, to je Nemce reklamirajo, pridobiti nežni spol za čitalnični odbor! Nadjamo se tedaj, da ta večer noben zaveden Slovenec ne ostane doma. Mi slimo in upamo, da nas tudi č. gostje iz kmetov s svojim pohodom počaste.

Torej na svidanje!

Iz seje mestnega zbora ljubljanskega

dne 24. novembra 1882.

(Dalje.)

Dežman meni, da takrat, ko je mestni zbor volil g. Mahra v deželni šolski svet, pač nij bilo dvombe, da je voljen na šest let, ker to postava tako določuje in ker bi se bil takrat poziv vlade moral vse drugače glasiti, namreč izjavljeno bi moralo biti v dopisu, da je voliti zastopnik mestnega zbora le za čas poslovne dobe, kakor to vlada stori pri družih takih slučajih. Udje deželnega šolskega sveta voljeni so vsi na šest let in toliko časa imajo mandat. Nekateri glasi so se čuli precej, ko so narodnjaki dobili večino v mestnem zboru, da bi imel g. Mahr odstopiti in bi se izvolil novi zastopnik. Dežman pravi, da se mu zdi popolnem razumljivo,

oziral po navzočih, iskal je obraza pod temnim pajčolanom, ki ga je toliko motil. Potem obrnil se je in z družimi odšel iz kapele.

XI.

Ko so vsi odšli, ogledavala je gospa Ten Berghe vso cerkvico. Le sreča za Lujizo, da je prišel cerkovenik, ki je gospej podrobno pripovedoval. „Kdo so zaročenci?“ vpraša gospa.

„Grof Sergij Malisov in kneginja Aleksandra Dalmatchine.“

„In oni gospod v vojaške uniformi?“

„To je bil knez Kazimir Dalmatchine adjutant carjev in brat nevestin.“

„Zakaj se poročé tu in ne doma?“

„To je bolj imenitno v kakih toplicah.“

„Tako? Tega nijsem vedela. Kdo pa je bila gospa v elegantnej čipkastej mantilji?“

„Kneginja Dalmatchine, nevestina mati!“

„Kaj pa soproga kneza Dalmatchine — te nij bilo navzoč?“

„Ne, on nij oženjen.“

Kakor v sanjah čula je Lujiza te besede. Ka-

da je večini na tem ležeče, da jo zastopa v deželnem šolskem svetu mož, ki je nje gore list, da pa se z volitvijo ne mudi tako in da uže čast in razumnost mestnega zbora zahtevata, da se stvar natančno preišče.

Dr. Suppan se zavaruje proti izjavi dr. Drča, da bi mestni zbor ne imel pravice razmotravati kakkega vladnega dopisa; in to nikakor ne gre, da bi take vladne naredbe, brez da se na tanko pregledajo, vzprejel mestni zbor, kajti potem lahko vlada potom ukazov (Verordnungswege) pravice mestne eskamotira. Stvar naj se preišče; ako je pravilna, se volitev zverši, sicer pa mestni zbor proti volitvi ugovarja pri vladi. Dr. Suppan konča rekoč: Gospoda! svet je okrogel, tedaj je v interesu obeh strank, da se stvar reši natančno, kajti kar je danes za nas dobro, utegne jutri koristiti tudi Vam!

Župan g. Grasselli pripomni, da mu je došel vladni dopis kratko pred zadnjo sejo in da ga je takoj postavil na dnevni red, ker nij bilo časa izročiti ga prej šolskemu odseku. Za današnjo sejo pa je ostal dnevni red nespremenjen, sicer bi ga bil uže izročil šolskemu odseku.

Pri glasovanji se predlog dr. Suppana zavrže z vsemi proti sedmim glasom, predlog dr. vitez Bleiweis-a pa se vzprejme.

Dr. Suppan naznani svoj protest v zapisnik in izjavi, da se bodo on in njegovi somišljeniki zdržali volitve.

Vrši se volitev. Oddanih bilo je 15 glasov. Izvoljen je bil s 14 glasovi prof. Franjo Šuklje v dež. šolski svet. Jeden list bil je prazen.

Župan objavlja dopis doželnega odbora, v katerem se mestni odbor vabi, da vli v slavnostni odbor za praznovanje 600letnice tri ude.

Dr. Drč opazi, da je število treh mestnih udov v slavnostni odbor jako neznatno in premalo. Slavnost bode velikanska in se bode vršila izključljivo le v mestu, katero bode moralo prevzeti veliko stroškov, zato pa mu je s tremi udi danega premalo upliva na značaj slavnosti.

Tudi druga okolnost, pravi govornik, je za uvažati. Slavnosti odbor bode imel veliko dela in truda, naravno tedaj veliko sej. Zgodi se lahko, da mestnih zastopnikov jednega ali drugega ne bode v sejo slavnostnega odbora, morebiti celo, da pri nekaterih seji nobenega ne bo, tako da se lahko pripeti, da mesto pri glasovanji niti zastopano ne bode. Tedaj bi bilo pač umestno, da se število mestnih zastopnikov poviša od treh na pet in — kar se je jako čuditi, da se uže nij zgodilo, — da se pokliče župan, ki je v mestu vendar prva in merodajna oseba v slavnostni odbor.

Dr. Suppan pravi, da je naravno, da se voli g. župan v slavnostni odbor, pa tudi ne dvomi, da bode dež. odbor pritrdil, da se pomnoži število mestnih zastopnikov. V obče pa bode slavnostni odbor le načrtal program; kar se pa tiče izdatkov iz mestne blagajnice, naj se napravi pridržek, da o tem odločuje mestni zbor. Tedaj misli, da je dosti, ako se

kor v meglenej daljavi videla je preteklost svojo — o! veselo! In sedaj? — Kako je bila nesrečna!

Konečno pa je vendar gospa Ten Berghe zadovoljila svoje radovednosti in poslovivši se, odide. Stoprv na poti pogleda Lujizo a v strahu zakliče: „Bog, kaj vam je, tako silno ste bledi.“

„Nič, nič! A zelo sem trudna, malo počitka potrebujem.“

„Kdo bi bil mislil, da sem močnejša, nego vi! Podajte mi roko, bo pa bolna gospa vodila mlado dekle!“

Korakali sta sedaj po hribu navzdol in sta kmalu dospeli k vili, ki je stala v dolini. Baron pričakoval ju je uže pri čaji. „Ljuba Anny, si vendar došla?“

„Da, dragi moj — a čudo! danes nijsem prav nič trudna, a Lujiza skoro omaguje.“

Lujiza si je po moči prizadevala prikriti notranji boj. Kljub silnemu glavobolu ostala je pri čaji in dasi je bila molčečja, nego sicer, vendar nikdo nij opazil, kako silno so bile nje dušne moči vzbujene.

(Dalje prih.)

volijo 3 udje; dostavek dr. Drča zdi se mu nepotreben.

Gospod Hribar opomni, da je samo po sebi umljivo, da bode mestni odbor konečno sklepal o izdatkih za slavnost in da se ne bode delalo v ob čini brez občine, torej je pristavek dra. Suppana nepotreben. Važno pa je gotovo, da je mestni zastop, v čegar ozidji se vrši slavnost, v odboru dostojno zastopan in zato podpira predlog dra. Drča.

Dr. Zarnik se čudi, da se o stvari govori, o katerej nij slišal nobenega pozitivnega predloga. To je uže eo ipso izključeno, da bi mestni odposlanci v slavnostnem odboru sklepali kaj o denarnih zadevah mesta. Torej je vse govorjenje boj proti zraku.

Po nekaterih opombah Dežmana, da bodo zastopniki mesta imeli le konsultativno besedo, da je župan prav za prav „delegatus natus“, po opombi župana Grassellija, da je v dotičnem dopisu itak uže rečeno, da bodo odposlanci le „berathend“ sodelovali, da se tedaj samo po sebi umeva, da o denarnih izdatkih ne bodo mogli sklepati in je zbog tega nasvet dra. Suppana popolnem nepotreben, in po opazkah dra. Drča, da treba gledati na to, da je mesto zastopano dostojno, zlasti, ko je društvu, ki šteje komaj toliko udov, kolikor je mestnih odbornikov, tudi priznan jeden zastopnik, volijo se v slavnostni odbor gg. Fortuna, dr. Moschë in Hribar in sprejme se dostavek dra. Drča, da se mestu ljubljanskemu priznata še dva zastopnika (tedaj vkupe 5) v slavnostnem odboru.

Mestni odbornik g. Ivan Hribar poroča podrobno in jako natančno v imenu finančnega odseka o sklepu mestnih računov za l. 1881. Poročevalec opomni, da je prišlo poročilo zato tako pozno na vrsto, ker so bili zaključki mestnih računov izročeni finančnemu odseku stoprav 1. septembra. Poročevalec jako pohvalno priznava, da so se razni troški, odkar posluje novi župan g. Grasselli, uže zdatno pomanjšali in se bodo še bolj. Tako se je samo pri tedenskih računih prihranilo 5260 gld. in sedanji gospod župan bode strogo na to gledal, da se ne bode, kakor doslej, samo za iztrebljevanje trave na nekaterih mestnih trgih zaračunovalo 400 gld. na leto, kakor je bilo to žalibog v navadi pod prejšnjim županstvom. Ko je navel g. poročevalec vse posamezne številke, nasvetuje v imenu finančnega odseka sledeče:

1. Računski zaključki za l. 1881 mestne blagajnice, zaklada meščanske bolnišnice, sirotinskega zaklada, ljudsko-šolskega zaklada, ustanovnega zaklada, konkurenčnega zaklada in mestne depozitne blagajnice se odobre.
2. Mestnemu knjigovodstvu se daje z ozirom na te zaključke absolutorij.
3. Mestnemu magistratu se naroča, oziroma policijski odsek se naprosi, naj se strogo ravna po sklepih mestnega zbora z dne 27. okt. t. l. glede zapisovanja zdravil ubožnim.
4. Mestnemu magistratu naroča se, da pri tacih delih, ki se zavoljo nujnosti morajo izvršiti v mestnej režiji, dotičnih računov ne likvidira, ako nijso sestavljeni tako, da je iz njih razvidno, koliko spada na materijal in koliko na dnevno mezdo. Ko bi pa ne bilo mogoče vedno ravnati se po tem predpisu, mora se zahtevati taka sestava računov, da bode iz njih razvidno, koliko se je izdalo za posamezne večje objekte. Ob enem se pa isti pozivlje v jednej prihodnjih sej poročati mestnemu zastopu, je-li dosedanja kontrola glede izvajanja mestnih del zadostna in ko bi ne zadostovala, kako bi se mogla urediti ugodneje.
5. Mestnemu magistratu se naroča, naj strogo pazi na to, da se bodo vsi izdatki upisovali v blagajnici v isto poglavje, pod katerim so bili preliminirani.

(Konec prih.)

Domače stvari.

— („Narodni dom.“) Domoljubi, ki bi želeli prodajati srečke „narodnega doma“, naj blagovolijo to naznaniti kar najprej mogoče društvu nemu odboru.

— (Društvena beseda) Čitalnice ljubljanske bila je tako obilno obiskovana, da je sedež primanjkovalo. Ves spored izvrševal se je jako pohvalno, da si je jeden pevcev zaradi bolezni izostal, g. Hodek pa v zadnji hip poslal odpoved, kar nam pa nij kalilo zabave, kakor je bilo menda nameravano, kajti gg. Ledenig, vit. Janušovsky, Klein in vit. Parma bili so toli prijazni, da so nam mestu gosp. Hodka prevzeli jedno točko programa in jo izvršili z njim lastno preciznostjo. Izmej pevskih točk omeniti je osobito Puciharjev samospjev, spremljan na glasoviru po g. Pribilu. Vesela igra „Pot skozi okno“ imela je prav dovoljen vspeh, najbolj se je odlikovala gospica Rodetova in gospa Drenikova. Gospod Vizjak pa se je skazal jako spretnega in verziranega igralca.

— (Jour fixe) literarnega in zabavnega kluba preteklo soboto imel je 42 obiskovalcev, katerim je predsedoval gosp. dr. Staré. Za običajno berilo skrbel je gosp. J. Železnikar čitajoč o „Osapskeje dolini“, za njim pa nam je čital gosp. A. Trstenjak jako zanimljivo sestavljeno razpravo „O delovanji in pomenu pokojnega G. Daničiča.“ Ostali del večera pa je bil izredno muzikalnega značaja in gg. Ledenig, vit. Janušovsky, Klein, vit. Parma, nič manj pa tudi lepi tenor gosp. Razinger-ja naklonili so nam zares vsega priznanja vreden užitek. Sklenilo se je na predlog gosp. dra. Moše-ja na Bledu postaviti Preširnu spominsko ploščo in to uže do majnika prihodnjega leta. Vrh tega pa bilo je tudi več in jako umestnih nagovorov, kakor na novo izvoljenega člana dež. šolskega sveta itd.

— (Pražki „Sokol“ — „Sokolu ljubljanskemu.“) Pismo praškega „Sokola“, katerega naznanili smo v 269. št. našega lista, se glasi, preloženo iz českega na slovenski jezik:

Mili, dragi bratje!

Skoro pet mesecev minlo je uže od onega časa, ko smo v Pragi o slavnosti svoje bratovsko stiskali roke milim in dragim odposlancem Vašim.

Ne mislite, dragi bratje! da se od takrat nijsmo spominjali več na Vas, ki v boji za narodni obstanek zadostujete Svojim dolžnostim kot celi moške; vsaj nam je dobro znano, da Ste na jugu to, kar si mi na severu še le biti prizadevamo.

Uže o drugih prilikah spoznali smo Čehi, da je slovanskemu življu treba posebno biti na pozoru proti življenju tujim, da moramo delovati na vseh popriščih našega stoletja z vso vztrajnostjo, odkritosrčnostjo in poštenostjo, — da si v Evropi izbojimo ono važnost, katero nam z jasnimi znamenji odkazuje zgodovina narodov — in mi smo prepričani, da vse, kar v tem boji storite, podvzimate le iz najboljšje volje v korist narodov.

Da je Sokolstvo v narodnem razvitku važen faktor, o tem smo prepričani vsi.

Da je Sokolstvo v Avstriji s svojim doslednim delovanjem svoje odporne moralo prisililo k temu, da so zadobili spoštovanje do njega, to smo dokazali skupno z Vami o raznih prilikah.

Vi pa, dragi bratje! prepričali Ste se po Svojih poverjenikih, katere smo v juniju 1882. l. v Pragi spoznali in po katerih smo se tudi Vas spoštovati in ljubiti naučili, da se mi v Pragi in na Českem prizadevamo izpolnovati svojo sveto dolžnost, kolikor nam je mogoče.

Vêz, katera nas veže z Vami in Vašimi interesi, nij tedaj slučajna, ampak prirojena tako, kakor blagor brata bratu.

Bratje pa tem bolje z duhom mislijo in srcem brepené drug k drugemu, čem oddaljenejši so si — to čutimo mi na Českem tako jasno, da Vas mislimo vedno imeti v svojej bližini.

Pred nami je vidljiv spomin na Vas.

Poslali Ste namreč bratoma dr. Černému in dr. Fyršu, kakor tudi društvu našemu fotografične skupine zastopnikov ideje Vaše in naše sokolske stvari, zato Vam, izjavljajoč Vam za nje svojo toplo zahvalo, pošiljamo tudi mi fotografijo svojega upravnega odbora in svojih predtelovadcev, proseč Vas, da jim odkazete skromno mesto v prostorih svojega delovanja, kjer se večkrat shajate, ter posvetujete o važnih domoljubnih zadevah.

Pošiljamo Vam bratovsk, pristrčen sokolsk pozdrav!

Na zdar!

V Pragi, dne 11. novembra 1882.

Dr. A. Hrdlička,
tajnik.

— (Gg. pevci čitalniškega zbora) se uljudno vabijo, da se v polnem številu udeležé zadnjih vaj za veliki koncert, ki se napravi prihodnjo nedeljo v redutnej dvorani na čast Preširnovemu spominu. Te vaje bodo: v torek, sredo in petek, vsakokrat točno ob 8. uri zvečer.

— (Nezgoda.) Zgrudil se ter takoj mrtev obležal je v kolodvorskih ulicah zadnjo soboto okolo 8. ure zvečer starikav, k delavskemu stanu pripadajoč mož. Ker nij bilo ukljub vsemu iskanju nobenega mestnega zdravnika dobiti, da bi bil mrtveca ogledal ter ukazal, da se ima takoj v mrtvašnico prenesti, zbralo se je bilo mnogo ljudstva, ki se je kaj živahno pričakalo, ali je mož res mrtev ali ne. Po intervenciji nekega privatnega zdravnika, ki je smrt dotičnega konstatiral ter ukazal, da se ima truplo prenesti k sv. Krištofu, bil je konec narejen vsemu prepiru.

Telegrama „Slovenskemu Narodu“:

Paris 27. novembra. Pri vходу v igralne dvorane v Montecarlo položena patrona dinamita je razletevši se ranila jednega paznika. Zasegli so jednega Italijana.

Paris 27. novembra. Poročilo s Carigrada zagotavlja, da so Fuada, ki je nedavno v posebnej misiji bil poslan na Dunaj, in Kia-mil-pašo deli v zapor.

Javna zahvala.

Podpisano županstvo šteje si v prijetno dolžnost, se po tej poti banki „Slaviji“ javno zahvaliti, da nam je ista podelila po prizadevanji njenega tukajšnjega zastopnika g. A. Uršič-a lepo in kaj dobro, v tovarni g. Samase izdelano brizgalnico, v vrednosti 500 gld.

Ob jednem zahvaljujemo se nje glavnemu zastopniku g. Hribar-ju, kateri se je nalašč iz Ljubljane semkaj potrudil, nam izročiti brizgalnico ter nam pri poskušnji kaj izvrstno razlagal nje posamezne dele in njih porabo.

Županstvo v St. Vidu nad Vipavo,

v 18. dan novembra 1882.

A. Žvanut,
podžupan.

J. Žgur,
župan.

Meteorologično poročilo.

A. V Ljubljani:

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
24. novembra	Ob 7. uri zjutraj	733.34 mm.	+ 3.4°C	slabo burja	oblačno	2.00 mm. dežja.
	ob 2. uri popoldne	732.48 mm.	+ 8.6°C	slaboten zahod	oblačno	
	ob 9. uri zvečer	733.17 mm.	+ 7.2°C	slaboten zahod	oblačno	
25. novembra	ob 7. uri zjutraj	733.30 mm.	+ 4.8°C	slaboten vzhod	oblačno	0.00 mm. dežja.
	ob 2. uri popoldne	732.57 mm.	+ 10.9°C	slaboten zahod	oblačno	
	ob 9. uri zvečer	732.61 mm.	+ 8.0°C	slaboten zahod	oblačno	
26. novembra	ob 7. uri zjutraj	731.69 mm.	— 9.0°C	slaboten jugozahod	oblačno	2.00 mm. dežja.
	ob 2. uri popoldne	730.67 mm.	+ 11.6°C	slaboten jugozahod	oblačno	
	ob 9. uri zvečer	729.80 mm.	— 10.8°C	slaboten jugozahod	oblačno	

B. V Avstriji sploh:

Zračni pritisk je ostal zadnje dni precej nespremenjen, tedaj je bil tudi še vedno precej enakomerno razdeljen in je razloček mej maksimum na severovzhodu in mej minimum na zahodu le minimalen. Vetrovi so postali zopet za spoznanje močnejši in so prevladovali večinoma južni nad severnimi in vzhodnimi. Temperatura se je zadnje dni zopet vzdignila in je bila skoraj povsod nadnormalna, pri vsem tem pa ne posebno ekstremna. Nebo je bilo zelo nezanesljivo, večinoma ali popolnem ali pa saj deloma oblačno, vreme vsled tega nestanovitno, sem pa tja tudi deževno.

Dunajska borza

dne 27. novembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	76 gld. 25	kr.
Srebrna renta	76	95
Zlata renta	94	20
5% marena renta	91	05
Akcije narodne banke	828	—
Kreditne akcije	288	80
London	119	—
Srebro	—	—
Napol.	9	46 1/2

C. kr. cekini	5	64
Nemške marke	58	40
4% državne srečke iz l. 1854	250	117
Državne srečke iz l. 1864	100	172
4% avstr. zlata renta, davka prosta	94	20
Ogrska zlata renta 6%	118	50
" " " " 4%	85	10
" " " " papirna renta 5%	84	45
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	—
Dunava reg. srečke 5%	100	115
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	75
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	97	80
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	—
Kreditne srečke	100	173
Rudolfove srečke	10	18
Akcije anglo-avstr. banke	120	121
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	220	25

Tržne cene v Ljubljani

dné 25. novembra t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	7	64
Rež, "	5	04
Ječmen "	4	23
Oves, "	2	93
Ajda, "	4	55
Roso, "	4	87
Koruz, "	5	80
Leča, "	8	—
Grah, "	8	—
Fižol, "	9	—
Krompir, 100 kilogramov	2	59
Maslo, kilogram	—	96
Mast, "	—	88
Speh frišen, "	—	76
" povojen, "	—	80
Surovo maslo, "	—	80
Jajca, jedno	—	3
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	56
Telečje, "	—	48
Svinjsko, "	—	48
Koštrunovo, "	—	28
Kokoš, "	—	35
Golob, "	—	17
Seno, 100 kilogramov	2	86
Slama, "	1	87
Drva, trda, 4 kv. metre	6	80
" mehka, "	4	50

Zahvala.

Vsem znancem in prijateljem za sočutje, dokazano nam mej boleznijo in pri smrti našega ljubljene očeta, oziroma starega očeta itd., gosпода

Janeza Lenassi-ja star,

kakor za tako mnogobrojno udeležbo pri sprevedu do hladne gomile in za darovane lepe vence, posebno pa gg. pevcem, ki so s svojimi ubranimi glasovi glnljivo peli „Jamico tiho“ in „Blagor mu“, izrekamo najtoplejšo zahvalo.

Dolenji Logatec, dné 13. novembra 1882.

(750)

Zalujoči ostali.

Poslano.

(54—43)

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE

GISSHÜBLER
najčistije lužne

KISELINE

poznate kas najbolj okrepljujuče piče,
I kas izkušan lek proti trajnom kašlju plućevine I
želodca bolesti grkljana I proti mēhurnim kataru,

kas I elastioah za prebavilo (PASTILLEN)

nalani se kod Hinke Mattonija (Karlovi vari u Českoj).

Na etiketo in zamah,
kakor kaže podoba, treba ostro paziti.

**MATTONI'S
GISSHÜBLER**

Umetne

(574—26)

zobe in zobovja

postavlja po najnovejšem amerikanskem zistemu
v zlatu, vulkanitu ali celulojdu brez bolečin.
Plombira z zlatom itd.

Zobne operacije izvršuje popolnem brez bolečin
zobni zdravnik A. Paichel,
poleg Hradeckega mostu, v I. nadstropji.

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armic.

V zalogi W. Blanke-ja v Ptui so ravnokar izšle:

Pripovedke za mladino,

I. zvezek, spisal Fr. Hubad. — Cena 20 kr.; po pošti franco poslano za 25 kr. Pri obilnejem nakupu 25% rabata.
Ondi se tudi dobi:

Ječarjeva hči,

po W. Frey-u poslovenil J. Urbanec. — Cena 15 kr.; po pošti 20 kr. (749—1)

Odvetniški kandidat, dr. juris

s sodnijsko in jednoletno odvetniško prakso želi mesto **ko-**
adjuvanta v večji odvetniški pisarni s **1. januarjem**.
Dopisi upravnistvu tega lista pod črkami **D. R.** (741—3)

Št. 16.208.

(748—1)

Razglas

mladeničem, vojaščini podvrženim.

Zaradi prihodnjega vojaškega nabora v letu 1883., h kateremu bodo klicani vsi v letih 1863., 1862. in 1861. rojeni mladeniči, se javno naznanja:

1. Vsak tukaj prebivajočih domačih ali vnanjih mladeničev, kar jih bode k prihodnji rednej rekrutbi klicanih, mora

meseca decembra 1882. leta

pri magistratu ob navadnih uradnih urah ustno ali pismeno oglasiti se zaradi vpisa: ako se ne oglosi, zadenejo ga nasledki § 42 vojne postave.

2. Vnanji, to je taki, ki nimaajo v Ljubljani domovne pravice, morajo k temu vpisu svoje popotne liste ali druge izkaznice seboj prinesiti.

3. Če so vojaščini podvrženi začasno zunaj svojega rojstnega kraja ali prebivališča in so vsled tega ali pa vsled bolezni zadržani oglositi se, smejo oglositi jih njih stariši, varuhi ali drugi pooblaščenci.

4. Tisti, kateri mislijo prositi ali začasnega oproščenja od vojaščine ali pa oproščenja od dejanske službe vojaške, imajo pri vpisovanji tukaj izročiti vsa dotična pisma (rodbinske listine itd.).

5. Dolžnosti oglasa in sploh vsem drugim iz vojne postave izvirajočim dolžnostim se ne dá ogniti z izgovorom, da se za ta razglas ali druge po vojnej postavi določene dolžnosti nij vedelo.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 16. novembra 1882.

Župan: Grasselli.

Hiša

pri Mostarji na **Brezovei**, posebno znana gostilna, blizu farne cerkve in pri veliki cesti, z zemljiščem in kmetijskim poslopjem, se dá v najem.

Natančno se izve pri lastniku

(734—3)

Janezu Ovenu.

Št. 17.095.

(739—3)

Razglas.

Ljubljanski magistrat ima Katarine Warnuš-ove ustanove v znesku 126 gld. za triletno dobo, to je za leta 1883., 1884. in 1885. podeliti.

Prošnje za to ustanovo, do katere imajo dve deklici, ki sta ustanovnici v sorodu, ali pa, ko bi takih ne bilo, dve hčeri ljubljanskih meščanov pravico, naj se **do 15. decembra t. l.** pri tukajšnjem magistratu uležé.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 14. novembra 1882.

Župan: Grasselli.

Nova hiša

prillična, ležeča ob tržaški cesti na **Glincah** pri Viču h. št. 14, četrt ure od Ljubljane, brez vsega dolga in tikoma nje ležeči vrt in njiva (blizu 1300 □ seznjev), prodaje se az **gotove denarje**. Kdor jo želi kupiti, naj se v **osmih dneh** oglosi pri posestniku

(740—3)

Ferdinandu Cepuder.

Pravo naravno

pomuhljevo jetrno olje,

pripravljeno po prostem odtoku jedna vrh druge naloženih svežih jeter, ne zamenjati ga s čišćenim ali pa s takim, ki se zadobi iz skisanih jeter. Vspešneje kot vsaka druga vrsta tacega olja, ki se prodaje v trgovini, se posebno uporablja proti škrofeljem, rahitidi, plućnici, kroničnim oprham itd. itd. — V steklenicah à 60 kr. (10 steklenic 5 gld., za klgr. 2 gld.; spojeno z železnim jodürjem posebno vspešno v steklenicah po 1 gld. (10 steklenic 8 gld.) prodaje in razpošilja s poštnim povzetjem

G. PICCOLI,

lekarnar „pri angelji“ v Ljubljani, Dunajska cesta.

(696—5)

TRŽAŠKA RAZSTAVINA LOTERIJA.

Srečkanje 5. januarja.

1. glavni dobitok gotovih 50.000 gld.

2. glavni dobitok gotovih 20.000 gld.

3. glavni dobitok gotovih 10.000 gld.

Nadalje

1 à gld. 10.000 — 4 à gld. 5000 — 5 à gld. 3000 — 15 à gld. 1000
— 30 à gld. 500 — 50 à gld. 300 — 50 à gld. 200 — 100 à gld. 100
— 200 à gld. 50 — 542 à gld. 25, — skupaj

1000 dobitkov iz 213.550 goldinarjev.

Obširni popisi dobitkov so na ogled razpoloženi v vseh prodajalnicah lozov.

Cena jednemu lozu 50 kr.

Naročila s pridjanimi 15 kr. za poštino naj se pošiljajo na **loterijski oddelek tržaške razstave**
Piazza Grande št. 2 v Trstu.

Kdor hoče loze razprodajati, obrne naj se takoj na predstoječo **adreso.**

Lozi dobivaje se v Ljubljani pri slav. kranjskejš eskomptnej banki, pri **J. C. Luckmannu, Edv. Mahru in Jan, Ev. Bučarjevih naslednikih.** (712—9)

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.